

Møte med distriktslederne i reinbeiteområdene Nord- Trøndelag og Sør- Trøndelag/Hedmark

Digitalt 7.12.2023

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Dagens tema

- ❑ Slakte- og beitesituasjonen rundt omkring i distriktene
 - Statsforvalteren orienterer kort om status fra kriseberedskapsutvalgene
- ❑ Kort orientering om prosessen rundt revidert reindrifftslov

- ❑ Selvstyre og distriktsplaner
- ❑ Status med arbeidet med arealbrukskart
- ❑ Åpen post

Slakte- og beitesituasjonen - rundt omkring i distriktene

Foto: NA

Foto: SFTL

Kriseberedskapsutvalgene

Nord-Trøndelag

Mattias Jåma

Odd Arild Haugvold

Mads Bukkvoll

Sør-Trøndelag/H

Inge Even Danielsen

Odd Arild Haugvold

Mads Bukkvoll

Tamreinlagene

Pål Grev

Harald Øverby

Mads Bukkvoll

Møte 11. desember 2023

- Tema: endringer i mandat, beitestatus og:
- Informasjonsbrev til distrikter, reinlag og siidaandeler
- Behov for flere reindriftsrepresentanter
(Krav om to faste representanter + to vararepresentanter)

Revidering av reindrifftsloven

Det samiske reindrifftslovutvalget la frem sitt forslag til ny reindrifftslov høsten 2022

Landbruks- og matdepartementet gjennomfører nå sin egen prosess

- Det blir ingen radikale endringer av loven (revisjon, ikke ny lov), men trolig noen viktige endringer
- Har kontaktgrupper med Sametinget og NRL
- Involverer statsforvalterne – oppretter referansegruppe
- Tar sikte på lovproposisjon våren 2025

Selvstyre - Hovedinnstruks

Vårt oppdrag i Hovedinnstruks:

5.1.5.4

Førstelinjemyndighet for reindrift

Statsforvalteren skal

- bidra til en effektiv og kunnskapsbasert forvaltning av reindriften, samt bidra til at distriktsstyrene videreutvikler eget selvstyre iht. reindriftsloven, blant annet gjennom videreutvikling av bruksreglene
- veilede reinbeitedistriktene i arbeidet med distriktsplaner

Informasjonsrunde etter vedtak ny reindriftslov (2007)

Bl.a. Rapport *Utfordringer med selvstyret i reindriften*, 2016

Fortsatt noe uavklart og ikke laget overordnet «kurs-opplegg»

Selvstyre

Reindrifftsloven (kap 6 og 7) – krav til organisering, oppgaver, mm.

Bruksregler – intern plan / forvaltning av distriktet

Distriktsplan – informasjon til offentlige myndigheter

Selvstyre – kap. 6 og 7 distriktstilskudd

Forskriftens § 2-1 a) : *I drift*

– veileder henviser til reindriftingslovens kap. 6 og 7.

- Årsmøteprotokoll
- Årsmelding (rl. §50)
- Regnskap
- Revisorgodkjenning
- Saldo kriseberedskapskonto

-> oppdatert distriktsplan?

§ 2-1 Vilkår for distriktstilskudd

§ 2-1 a. *reinbeitedistriktet og reinlaget skal være i drift.*

Kommentarer til forskrift:

For reinbeitedistrikter

Vilkåret om at reinbeitedistriktet «er i drift» skal ses i lys av de kravene som stilles til reinbeitedistrikter i reindriftingsloven kapitlene 6 og 7.

Reinbeitedistriktet anses for å være «i drift» når vilkårene er oppfylt.

Reindriftingslovens kap. 6. Reindriftings organisering – distrikter og siida

§42 Reinbeitedistrikt

§43 Distriktsstyret – leder velges av distriktsårsmøtet, velges for to år av gangen,

styremedlemmer med personlig vara

§44 Distriktsstyrets oppgaver og myndighet

§45 Fullmakt

§46 Distriktskasse – plikter betale årlig tilskudd til kassen, skal dekke godtgjørelse til styrets

medlemmer og andre utgifter, tilskuddets størrelse fastsettes av distriktets årsmøte

§47 Reindriftingsfond – skal være et reindriftingsfond, midler forvaltes og disponeres etter vedtekter

fastsatt i bruksregler

§48 Revisjon – årsmøtet velger revisor, SF kan godkjenne revisjonsutvalg

§49 Distriktsårsmøte – innen utgangen av juni, sammenkalles som vanlig med minst 4 ukers

varsel, «saksutredninger» skal sendes ut 4 uker før årsmøtet, føres protokoll som signeres av to

møtedeltagere

§50 Distriktsårsmøtets saker og myndighet – årsmøtet skal: avgi uttalelse til årsmelding og vedta

årsregnskap, avgi uttalelse til styrets forslag til bruksregler og distriktsplan, velge leder for styret,

fastsette regler for valg av styremedlemmer, fastsette godtgjørelse til medlemmene i styret,

fastsette tilskudd pr rein til kassen, velge revisor/ revisjonsutvalg, uttalelse til saker som evt blir

krevd behandlet, avgi uttalelse til saker styret ber om behandlet, årsmelding sendes SF

§51 Siida

§52 Sommersiidastyre – skal velges styre av siidaårsmøtet

§53 Årsmøte i sommersiidaen – innen utgang av mai, evt velge kontaktperson i stedet for styre

§54 Siidaårsmøtets saker og myndighet – årsmøtet skal: velge siidastyre og kandidat til

distriktsstyret, fastsette tilskudd for kassen, regler for kassen og siidafond, velge revisor og evt

kontaktperson

§55 Siidakasse – skal opprettes siidakasse, egne regler for bruk av kassen

§56 Siidafond – hvis midler skal opprettes fond for siidaen, regler for bruk og revisor

Reindriftingslovens kap. 7. Bruksregler i distriktet. Distriktsplan

§57 Bruksregler

§58 Utarbeidelse og godkjenning av bruksregler

§59 Beitebruk

§60 Reintall

§61 Beitetider

§62 Distriktsplaner

Kap 7/ brudd på bruksregler, mangel på distriktsplan eller at reintall er innenfor øvre reintall –

følges opp gjennom egen prosess – og vurderes der mtp distriktstilskuddet. Hvis dette er på

plass, er det ikke noen vurdering av kap 7 knyttet til behandling av distriktstilskuddet. Evt om

distriktsplan bør revideres?

Selvstyre - bruksregler

Er i hovedsak førsteutgaver fortsatt

Skal godkjennes SF, reintall til reindrifststyret

Reviderte bruksregler skal sendes i sin helhet til SF

Lite utnyttet for å avklare interne forhold – løsninger på evt konflikter

Kommer veileder til bruksregler når ny reindrifstlov er på plass våren 2025.

Sykeavløser (penger gjennom distriktstilskudd, § 2-3 e.)

Veiledning til utforming av bruksregler (veiledningsside som egen fane under regelverk)

Beskrivelse av prosess, og veiledning til utforming og vedlikehold av bruksregler i reindriften.

1	Innledning	→
2	Om prosessen	→
3	Beitebruk	→
4	Reintall	→
5	Bruk og vedlikehold av gjerder og andre fellesanlegg	→
6	Bruk av motorisert kjøretøy	→
7	Disponering av reindrifstfond	→
8	Forvaltning av distriktet øvrige midler	→
9	Fordeling av arbeidsplikter og investeringer	→
10	Andre forhold som anses hensiktsmessig å regulere	→
11	Klageadgang	
12	Konsekvenser ved brudd på bruksregler	→

Relevant regelverk

[Reindrifstloven kapittel 7](#)

Relaterte sider

Melding om bruksregler

Selvstyre - distriktsplan

Våren 2022: mal for arbeid med distriktsplan

Ikke mottatt noen tilbakemeldinger eller spørsmål knyttet til det.

Revidert distriktsplan må sende i helhet til SF

Distriktsplan inn i Kilden 2024, sendt ut brev

Kreve revidering i forhold til distriktstilskuddet? for *videreutvikling av distriktsplan*

Veiledning for utfylling av distriktsplan for reinbeitedistrikt

Denne veilederen for utfylling av distriktsplan for reinbeitedistrikt er utarbeidet av NIBIO på oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet og en oppfølging av Reindrifftsavtalen for 2020/2021. Til slutt i dokumentet er det lagt ved en eksempelplan for et fiktivt reinbeitedistrikt. Malen for distriktsplan for reinbeitedistrikt er utarbeidet av NIBIO i samarbeid med Landbruks- og matdepartementet, Norske Reindriftssamers Landsforbund, Statsforvalteren og Landbruksdirektoratet.

Tromsø 16. februar 2022,

På vegne av NIBIO;

Jo Jorem Aarseth,

Distriktsplan for reinbeitedistrikt

Planperiode –

Vedtatt av distriktsstyret [dato]

(Basert på Fylkesmannen i Troms sin versjon av 2016/2019)

Her kan bilde/kart settes inn

Selvstyre – behov/ ønsker

Oppdraget:

- *Bidra til at distriktsstyrene videreutvikler eget selvstyre,...*
 - Ved kurs/ informasjon? Krav?
- *gjennom videreutvikling av bruksreglene*
 - Distriktet avgjør om det er mangler/
utdatert, SF ser om oppfyller krav i loven
- *Veilede i arbeidet med distriktsplaner*
 - ✓ Veileder ved spørsmål

Ønske om informasjon eller kurs knyttet til selvstyre?

Status med arbeidet med arealbrukskart

Opplæring mai 2023

To runder med oppdatering, samt nå frem til 31.12.23

Opplæring av resterende på nyåret (8 stk)

Tilbakemeldinger Ldir

- uoversiktlig hva som er endret (+ mange fliser)
- «teknisk» (visning av kart, se endring, kartlag, mm)

Arbeidet med arealbrukskart

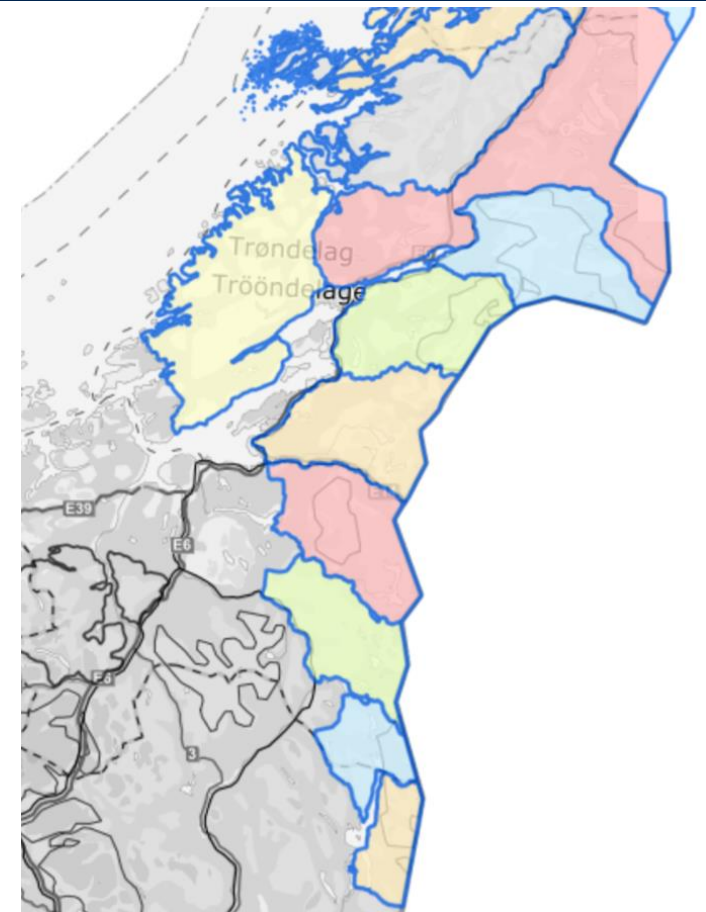
Uavklart – forespørsel Landbruksdirektoratet

- brukerID på flater
- flyttlei (vs omlegging etter rl.)

Forventningsbrev fra Landbruksdirektoratet

- o informere distrikt om løsningen/ følge opp
- o Informere kommunene

Prosess i distriktene før oppdatering,
distriktsstyret ansvarlig for inntegningene på kart

Åpen post

- Status CWD – beredskapsplan

- Status om arbeidsgruppa som jobber med klimatilpasninger
- Tiltaksplaner for villrein i Sør-Norge

- Informer oss på avdelingen når det skjer noe eller at dere ønsker besøk av oss

- Annet

Tiltaksplaner villrein Snøhetta og Knutshø

Prosjektgruppas faggrunnlag oversendes Miljødirektoratet, med tilrådning fra SFTL. Sendes videre til Klima- og miljødepartementet som sender på åpen høring i 2024.

[Nyhetssak på SFTLs nettsider her](#) og [Nyhetssak på NRK](#)

Ferdselsrestriksjoner/stengning av veier i perioder

Nasjonale forventninger til regional/kommunal arealplanlegging.

Trekkveier/leveområder må sikres. SFTL tilrår:

- Statlige planbestemmelser som sikrer viktige arealer
- Hensynet til villrein må løftes i plan- og bygningsloven
- **Utbygging bør ikke skje etter eldre, utdaterte planer, tillatelser og konsesjoner. Behov for å sikre at avgjørelser om utbygging, uansett lovgrunnlag, skjer etter nye avgjørelser. Det bør utarbeides en særskilt forskrift som regulerer kommunenes rett og plikt til å revidere gamle planer, samt at det bør opprettes et statlig fond for kommunal planrevisjon.**
- Bør utarbeides nasjonal veileder/mal for dispensasjonsbehandling, jf. kap. 19 i pbl

Vil bedre vilkår for rein: Foreslår tunnel på Dovrefjell

Det anbefales strenge tiltak for å bedre vilkårene for villreinen. Blant annet å fjerne moskus, rive turisthytter, begrense ferdsel og å legge E6 og jernbanen i tunnel på Dovrefjell.

Mette Vollan
Journalist

Ann-Kristin Mo
Journalist

Reidar Gregersen
Fotograf

Publisert 1. des. kl. 11:30
Oppdatert 1. des. kl. 13:38

Klimatilpasning i reindriften - arbeidsgruppe

- Overleveres avtalepartene mandag 11.desember
 - Identifisere hovedutfordringer
 - Mulige tiltak innenfor gjeldende rammer
 - Forslag til nye tiltak

Ulikt utfordringsbilde fra sør til nord